

BUZGÓ GÁBOR*bgabor95@gmail.com*

Történelem

MA, 9. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Szilágyi Zsolt**egyetemi adjunktus, DE BTK***Az 1920. évi földreform hatása
a Bihar vármegyei Nagyléta község társadalmára**

Dolgozatomban az 1920. évi földreform megvalósulását a Bihar vármegyei Nagyléta községben vizsgálom. A forrásadottságok lehetővé tették számomra, hogy vizsgálatom léptékét a mikroszintre leszűkítsem. A léptékváltás az 1920. évi földreform eddig "rejtett dimenzióira" irányíthatja a figyelmet, és ezáltal kétségesse teheti (vagy legalábbis árnyalhatja) a vele kapcsolatos „nagyelbeszélést”. Nagyléta község társadalma sajátosan viszonyult az Országos Földbirtokrendező Bíróság által kínált földszerzési lehetőséghez, hiszen azt nem fogadta el. Vizsgálatom során megpróbálom megérteni a helyi társadalom sajátos viselkedését. A falu két eltérő arculatú táj találkozásánál alakult ki. Ebből következően Nagyléta egy északi gyengébb és egy déli jobb termőképességű mezőgazdasági határszakasszal rendelkezett. Az Országos Földbirtokrendező Bíróság a kedvezőtlenebbnek vélt dűlőkben akart parcellákat juttatni a földigénylőknek, amelyek viselkedését meghatározhatták a változatos földrajzi környezet adottságai. A nagylétiak számára az Országos Földbirtokrendező Bíróság által nyújtott lehetőségen kívül más alkalmak is voltak a parcellaszerzés terén az 1920-as években, amelyek nélkül a földreform végeredménye helyi szinten nem értelmezhető. Az egyik alternatív utat a falu nagybirtokosainak földbirtok eladása jelentette. Az eladás rögzített áron történt, a Nagy Háborút követő infláció hatására a falu lakossága kedvezően juthatott földparcellához. A helyben végbemenő földreform eredményére nagy hatást gyakorolhatott a korona inflációja, amely jelenséggel a témát tárgyaló szakirodalom eddig kevésbé számolt. Dolgozatomban összességében a helyi társadalom földreformmal szemben tanúsított viselkedésére és az alternatív földszerzési lehetőségek feltárására vonatkozóan vonatom le következtetéseket. Következtetéseim az értelmezésnek egy lehetséges változatát adják, és mint minden történelmi munka utólagos konstrukció eredményei.